

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Протоколом № 01052026/1
Наглядової ради
КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ
«СУПЕРМАРКЕТ ГРОШЕЙ»
від «01» травня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ
КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ
«СУПЕРМАРКЕТ ГРОШЕЙ»
(нова редакція)

м. Київ,
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та фінансові компанії», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про ліцензування видів господарської діяльності», нормативно-правових актів Національного банку України, Статуту та за наявності відповідних ліцензій КРЕДИТНА СПІЛКА "СУПЕРМАРКЕТ ГРОШЕЙ" (далі – Кредитна спілка) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню;
- 2) надання коштів та банківських металів у кредит.

Залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню – фінансова послуга, яка передбачає залучення Кредитною спілкою фінансових активів на підставі письмового договору з особою (вкладником), яка не є фінансовою установою, із зобов'язанням Кредитної спілки щодо наступного повернення таких коштів через визначений у договорі строк з виплатою вкладнику процентів (винагороди).

Залучення Кредитною спілкою коштів та банківських металів, що підлягають поверненню на інших підставах, зокрема отримання кредитів від іншої фінансової установи, не є фінансовою послугою.

Залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню здійснюється Кредитною спілкою від фізичних осіб - членів Кредитної спілки шляхом залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки.

Залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки здійснюється Кредитною спілкою на підставі ліцензії на залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню.

Надання коштів та банківських металів у кредит - фінансова послуга, яка передбачає надання Кредитною спілкою кредитів згідно зі статтею 4 Закону України «Про кредитні спілки» на підставі кредитного договору або іншого договору, який має всі ознаки кредитного договору, визначені статтею 1054 Цивільного кодексу України. Надання кредитів здійснюється Кредитною спілкою на підставі ліцензії на надання коштів та банківських металів у кредит.

1.2. При наданні фінансових послуг Кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо здійснення фінансового моніторингу, спрямованих на недопущення використання Кредитної спілки для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Кредитна спілка надає фінансові послуги, зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України. Це Положення є внутрішніми правилами надання фінансових послуг Кредитної спілки.

1.4. Кредитні взаємовідносини регламентуються Договорами, укладеними між Кредитною Спілкою і позичальником в письмовій формі. Договори визначають взаємні зобов'язання і відповідальність сторін і не можуть змінюватися в односторонньому порядку без письмової згоди обох сторін. Договори, які укладаються Кредитною спілкою, якщо інше не передбачено законом, повинні містити наступні умови:

- назву документа;
- найменування та місцезнаходження Кредитної спілки та кредитного посередника (за наявності), прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання споживача (позичальника);
- прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;
- найменування фінансової операції;
- розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- розмір річної процентної ставки та положення про порядок їх нарахування та сплати;
- детальний розпис загальної вартості кредиту (у процентному значенні та грошовому

виразі) зурахуванням реальної процентної ставки за кредитом та вартості всіх послуг, пов'язаних з одержанням, обслуговуванням, погашенням кредиту та укладенням договору про надання споживчого кредиту;

- строк дії договору;
- положення про умови і порядок надання та повернення кредиту;
- положення про право та умови дострокового повернення кредиту;
- положення про умови дострокового розірвання договору;
- положення про порядок обчислення та сплати неустойки за прострочення платежів;
- порядок зміни і припинення дії договору;
- права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

- підтвердження, що інформація, зазначена в статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», надана клієнту інші умови за згодою сторін; Відповідно Закону України «Про споживче кредитування» Договори, повинні містити наступні умови:

- найменування та місцезнаходження кредитодавця та кредитного посередника (за наявності), прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання споживача (позичальника);
- тип кредиту (кредит, кредитна лінія, кредитування рахунку тощо), мета отримання кредиту;

- загальний розмір наданого кредиту;
- порядок та умови надання кредиту;
- строк, на який надається кредит;
- необхідність укладення договорів щодо додаткових чи супутніх послуг третіх осіб, пов'язаних з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту (за наявності) та їх вартість;
- види забезпечення наданого кредиту (якщо кредит надається за умови отримання забезпечення);

- процентна ставка за кредитом, її тип (фіксована чи змінювана), порядок її обчислення, у тому числі порядок зміни, та сплати процентів;

- реальна річна процентна ставка та загальна вартість кредиту для споживача на дату укладення договору про споживчий кредит. Усі припущення, використані для обчислення такої ставки, повинні бути зазначені;

- порядок повернення кредиту та сплати процентів за користування споживчим кредитом, включно із кількістю платежів, їх розміром та періодичністю внесення, у вигляді графіка платежів (у разі кредитування у вигляді кредитування рахунку, кредитної лінії графік платежів може не надаватися);

- інформація про наслідки прострочення виконання зобов'язань зі сплати платежів, у тому числі розмір неустойки, процентної ставки, інших платежів, які застосовуються чи стягуються при невиконанні зобов'язання за договором про споживчий кредит;

- порядок та умови відмови від надання та одержання кредиту;
- порядок дострокового повернення кредиту;
- відповідальність сторін за порушення умов договору.

В Договорі про споживчий кредит можуть бути зазначені інші умови, визначені законом та за домовленістю сторін.

Денна процентна ставка розраховується у процентах за формулою, зазначеною в частині 4 статті 8 Закону України «Про споживче кредитування», розмір якої не може перевищувати встановлений цим Законом максимальний розмір.

Реальна річна процентна ставка обчислюється відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України.

1.5. Кредитна спілка здійснює залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- 1) назву, номер і дату договору;
- 2) назву, місцезнаходження (адресу) та реквізити Кредитної спілки;
- 3) прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;
- 4) найменування фінансової операції;
- 5) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 6) строк дії договору;
- 7) умови, які не суперечать одна одній та не містять положень з неоднозначним трактуванням;
- 8) положення про необхідність підписання додаткового договору в разі зміни умов цього договору;
- 9) положення про умови дострокового розірвання договору та порядок здійснення розрахунків;
- 10) положення про необхідність письмового повідомлення сторін договору щодо зміни свого місцезнаходження (адреси) однією із сторін;
- 11) порядок зміни і припинення дії договору;
- 12) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 13) підтвердження, що інформація, зазначена в статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», надана члену Кредитної спілки;
- 14) інші умови за згодою сторін;
- 15) підписи сторін.

1.6. Положення, що регламентують надання Кредитною спілкою фінансових послуг, та договори про надання фінансових послуг повинні відповідати вимогам, встановленим статтями 11 та 18 Закону України «Про захист прав споживачів».

1.7. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню протягом 5 (п'яти) років після виконання взаємних зобов'язань.

2. ЗАЛУЧЕННЯ ВКЛАДІВ (ДЕПОЗИТІВ) ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки

2.1.1. У цьому Положенні терміни щодо залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки застосовуються в такому значенні:

Вкладник – фізична особа, член Кредитної спілки, який здійснює внесок (вклад) до Кредитної спілки на договірних умовах.

Внесок (вклад) – грошові кошти, внесені до Кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент на умовах видачі або повернення зі спливом встановленого договором строку.

Внесок (вклад) на строк – грошові кошти, внесені до Кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення після спливу встановленого договором терміну, з правом дострокового отримання вкладу та/або частини вкладу або без права дострокового отримання вкладу та/або частини вкладу.

Операції Кредитної спілки з в членів Кредитної спілки – операції, які здійснюються із вкладами (депозитами) та включають залучення та виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими вкладами (депозитами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі Кредитної спілки.

Інші поняття, які вживаються в цьому Положенні щодо здійснення депозитних операцій Кредитної спілки, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок.

2.1.2. Вклади (депозити) членів Кредитної спілки, а також нарахована на такі вклади (депозити) плата (проценти) належать членам Кредитної спілки на праві приватної власності.

2.1.3. Вклади (депозити) членів Кредитної спілки, а також нарахована на такі вклади (депозити) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань Кредитної спілки.

2.1.4. Кожен член Кредитної спілки має право одержати належні йому вклади (депозити), а також нараховану на такі вклади (депозити) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом Кредитної спілки договорами.

2.2. Умови залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки.

2.2.1. *Кредитна спілка залучає наступні види вкладів (депозитів):*

1) внесок (вклад) члена Кредитної спілки на строк.

2.2.2. *В Кредитній спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:*

2.2.2.1. *Щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами вкладів (депозитів), які є строковими, на строк:*

1) короткострокові: від 1 до 3 місяців (включно);

2) звичайні: від 3 до 12 місяців (включно);

3) довгострокові: від 12 до 36 місяців (включно).

2.2.2.2. *Щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами вкладів (депозитів):* від 5 000,00 (п'ять тисяч) гривень для будь-якого виду вкладу (депозиту). Максимальний розмір вкладень обмежується дотриманням вимог щодо дотримання пруденційних нормативів Кредитної спілки.

2.2.2.3. *Щодо способу виплати процентів:*

1) з виплатою процентів щомісячно;

1) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.4. *Щодо режиму довнесення суми вкладу (депозиту) протягом дії договору:*

1) з правом довнесення частини суми вкладу (депозиту);

2.2.2.5. *Щодо режиму зняття частини суми вкладу (депозиту) протягом дії договору:*

1) з правом зняття частини суми вкладу (депозиту);

2.2.2.6. *Щодо порядку повернення Кредитною спілкою грошових коштів та сплати процентів за вкладами (депозитами) членів Кредитної спілки:*

1) Кредитна спілка повертає вклади (депозити) та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки між вкладником і Кредитною спілкою;

2) за договором про залучення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки Кредитна спілка зобов'язана видати вклад (депозит) та нараховані проценти за цим вкладом (депозитом) із спливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки;

3) повернення вкладникові строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки та нарахованих процентів за цим вкладом (депозитом) члена Кредитної спілки до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації Кредитної спілки;

2.2.2.7. *Щодо можливості застосування в договорах про залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки змінних процентів:*

1) у разі повернення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки до закінчення строку дії договору за його ініціативою у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, Кредитна спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі вклади (депозити) членів Кредитної за процентною ставкою, встановленою рішенням Наглядової ради Кредитної спілки для строкових

вкладів (депозитів) у разі їх повернення до закінчення строку строкового вкладу (депозиту), за фактичний строк користування вкладом (депозитом);

2) якщо член Кредитної спілки не вимагає повернення суми строкового вкладу (депозиту) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, то після настання визначеного договором про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки строку, такий договір вважається продовженим і проценти на такий строковий внесок (вклад) члена Кредитної спілки нараховуються за ставкою, встановленою рішенням Наглядової ради Кредитної спілки для строкових вкладів (депозитів), строк яких закінчився та повернення яких не вимагають члени Кредитної спілки;

3) встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути в односторонньому порядку зменшений Кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом;

4) в разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини Кредитної спілки та члена Кредитної спілки, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання Кредитною спілкою умов договорів залучення строкових вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки, Кредитна спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором залучення строкового вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки. В такому випадку Кредитна спілка надсилає члену Кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член Кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це Кредитну спілку та підписати додатковий договір до діючого договору залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки протягом 14 календарних днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член Кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, протягом 14 календарних днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку на 18-й календарний день після одержання членом Кредитної спілки вищезазначеного листа договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки розривається і члену Кредитної спілки повертається внесений ним внесок (вклад) та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі, за фактичний строк користування строковим вкладом (депозитом).

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на вклади (депозити). Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів вкладів (депозитів), зазначені в п. 2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями: строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність Кредитної спілки.

Розмір плати (процентів), розміри, строки, ставки щодо залучення вкладів затверджується рішенням Наглядової ради Кредитної спілки.

2.3. Договірне регулювання операцій Кредитної спілки з вкладами (депозитами) членів Кредитної спілки. Порядок залучення та повернення Кредитною спілкою вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки, порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки

2.3.1. Для укладення договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки разом із заявою вкладник надає до Кредитної спілки копії та оригінали (для огляду) наступних документів з дотриманням наступних вимог щодо їх змісту:

- заяву на укладення договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки;

- дійсний паспорт або документ, що його замінює;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті).

2.3.2. Заява на укладення договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки повинна містити інформацію про особу вкладника, місце проживання, номери телефонів, інформацію щодо вкладу (депозиту), а саме: вид вкладу (депозиту); сума вкладу (депозиту); спосіб виплати процентів (з виплатою процентів щомісячно або з виплатою процентів в кінці дії договору); режим до внесення суми вкладу (депозиту) протягом дії договору (з правом до внесення частини суми вкладу (депозиту) або без права до внесення частини суми вкладу (депозиту)); режим зняття частини суми вкладу (депозиту) (з правом зняття частини суми вкладу (депозиту) або без права зняття частини суми вкладу (депозиту)), а також інформацію щодо наявності заборгованості за кредитами, отриманими у Кредитній спілці у пов'язаних та/або асоційованих осіб члена Кредитної спілки тощо.

2.3.3. Після надання вказаних документів співробітники Кредитної спілки у встановленому порядку здійснюють ідентифікацію та верифікацію вкладника.

2.3.4. Договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки укладається на умовах видачі вкладу (депозиту) на умовах повернення вкладу (депозиту) зі впливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів).

2.3.5. Договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 9 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», п. 1.4. цього Положення. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення, повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума вкладу (депозиту), строки дії договору залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки, умови залучення та повернення вкладу (депозиту), а також нараховані на такі вклади (депозити) проценти (плата) визначаються між Кредитною спілкою та членом Кредитної спілки на договірних умовах.

Примірні договори про залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки та примірні кредитні договори затверджуються рішенням Наглядової ради Кредитної спілки.

2.3.6. Кредитна спілка забезпечує прийом вкладів (депозитів), проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі Кредитної спілки інформація про операції Кредитної спілки з вкладами (депозитами) членів Кредитної спілки.

Перший примірник договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки зберігається в Кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки Кредитна спілка зобов'язана надати члену Кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

2.3.7. Кредитна спілка веде облік вкладів (депозитів) з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки, за такими видами договорів про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки:

1) договір про надання фінансової послуги залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки на строк;

2.3.8. У разі наявності вкладу (депозиту) при отриманні кредиту Кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань членом Кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки та договором застави майнових прав, який укладається між Кредитною спілкою та членом Кредитної спілки - власником вкладу (депозиту).

2.3.9. Нарахування процентів визначається умовами договору про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на вклади (депозити) на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом Кредитної спілки договору. Нарахування процентів за договором про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування Кредитною спілкою сумою вкладу (депозиту) і починається з наступного дня після отримання Кредитною спілкою суми вкладу (депозиту), а припиняється в день, визначений умовами укладеного з членом Кредитної спілки договору. Для цілей розрахунку процентів закладами (депозитами) використовується календарний рік.

2.3.10. Кредитна спілка виплачує вкладникові проценти на суму вкладу (депозиту) в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення вкладу (депозиту) члена Кредитної спілки.

2.3.11. Кредитна спілка оприлюднює умови укладення договорів про залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів Кредитної спілки місці в установі Кредитної спілки та її Філій.

2.4. Кредитна спілка здійснює залучення вкладів (депозитів) членів Кредитної спілки через філії кредитної спілки з дотриманням вимог пунктів 2.2. та 2.3. цього Положення. При цьому, директори філій та працівники діють згідно та в межах повноважень, визначених відповідними посадовими інструкціями та наданими їм довіреностями.

3. НАДАННЯ КОШТІВ ТА БАНКІВСЬКИХ МЕТАЛІВ У КРЕДИТ

3.1 Надання фінансових кредитів фізичним особам здійснюється шляхом надання грошових коштів фізичній особі в кредит на умовах платності, строковості та поворотності згідно вимог цього Положення та інших внутрішніх документів Кредитної спілки та чинного законодавства України і може передбачати проведення оплати Кредитною спілкою продукції (товарів, робіт, послуг) від імені та/або в інтересах фізичної особи - позичальника.

3.2 Параметри кредитних програм, що діють в Кредитній спілці, а саме – вік позичальника, суми, строки, періодичність видачі/погашення, процентні ставки тощо затверджуються рішенням Наглядової ради спілки, доводяться співробітникам Кредитної спілки для виконання та застосування при наданні послуг членам Кредитної спілки.

3.3 Кредитна спілка надає кредити за наступним режимом сплати процентів:

3.3.1 кредит з періодичною виплатою процентів і основної суми кредиту (такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту, проценти нараховуються на залишок основної суми, виходячи з процентної ставки, встановленої кредитним договором).

3.3.2 процентна ставка по кредиту встановлюється в певному розмірі на дату укладання

кредитного договору, при цьому за типом процентна ставка може бути фіксованою або змінною згідно умов кредитного договору та чинного законодавства України.

3.4 Основною умовою для отримання кредиту є очевидна та документально підтверджена здатність позичальника повернути суму кредиту та сплатити проценти за користування в порядку та строки, встановлені кредитним договором.

3.5 Розмір плати за користування кредитом встановлюється у процентах.

3.6 У випадку прострочення виконання зобов'язань за договором, до позичальника можуть застосовуватися штрафні санкції. Рішення про застосування штрафних санкцій та визначення їх розміру приймається директором філії, його заступником або іншою уповноваженою особою, що діє на підставі довіреності.

3.7 Оформлення і видача кредиту позичальнику можлива лише після здійснення ідентифікації та верифікації його особи та вжиття заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та подання Кредитній спілці таких документів:

- заява на видачу кредиту на ім'я Кредитної спілки;
- копія паспорта фізичної особи позичальника;
- довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру - фізичної особи платника податків.

- Уповноваженим органом Кредитної спілки можуть визначатись й інші документи, необхідні для подання фізичною особою на отримання кредиту (для фізичної особи-пенсіонера - також копію пенсійного посвідчення тощо).

3.8 При розгляді заяви позичальника про надання кредиту враховується його кредитна історія (за її наявності). Строк розгляду заяв та документів про надання кредиту та прийняття рішення встановлюється уповноваженим органом Кредитної спілки (виконавчим органом) в залежності від строку та суми кредиту, але не може перевищувати 5 (п'яти) робочих днів.

3.9 Кредит надається позичальнику за рішенням уповноваженого працівника Кредитної спілки, який призначається за розпорядженням виконавчого органу Товариства. Про ухвалені рішення заявник повідомляється в строк до 24 годин, при цьому Кредитна спілка не зобов'язана надати обґрунтування прийнятого рішення про відмову в наданні кредиту.

3.10 Позичальник може здійснити рефінансування вже існуючого кредитного зобов'язання, де стороною виступає Кредитна спілка, шляхом його рефінансування, яке відбувається за допомогою укладення нового кредитного договору.

3.11 До кредитних договорів, укладених з метою рефінансування, застосовуються такі ж вимоги як і до кредитних договорів укладених в загальному порядку.

3.12 У випадку підвищеного ризику неповернення Позичальником грошових коштів за кредитним договором, Кредитна спілка на власний розсуд має право забезпечити виконання Позичальником зобов'язань по кредитному договору шляхом укладення договору поруки. Кредитна спілка може використовувати договір поруки в якості забезпечення виконання зобов'язання по кредитному договору в таких випадках:

- Позичальник не має офіційного працевлаштування;
- адреса реєстрації місця проживання Позичальника знаходиться не в тому населеному пункті, де видається кредит;
- Позичальник надав інформацію про наявність у нього заборгованостей по іншим фінансовим зобов'язанням.

Вищевказаний перелік є орієнтовним і не є вичерпним.

3.13 Кредитна спілка на власний розсуд і в інших випадках за наявності обґрунтованих підозр та/або підвищеного ризику неповернення Позичальником грошових коштів за кредитним договором, в якості забезпечення виконання зобов'язання може використовувати договір поруки.

3.14 У разі укладення договору поруки, Поручитель в солідарному порядку, якщо інше не встановлено у Договорі поруки, відповідає перед Кредитною спілкою за невиконання зобов'язання

Позичальником згідно умов та в межах, передбачених договором поруки. Поручителем може виступати виключно фізична особа.

3.15 Під час укладення договорів Кредитною спілкою використовуються зразки Примірних договорів про надання фінансових послуг, що є Додатками до цього Положення, а саме:

- зразок 1 - Кредитний договір (додаток № 1);
- зразок 2 - Договір про надання фінансової послуги залучення строкового вкладу

(депозиту) члена кредитної спілки (додаток №2).

Укладення Кредитною спілкою кредитних Договорів умови яких суттєво відрізняються від типових(зразкових) можливе за умови отримання згоди Наглядової ради Кредитної Спілки.

3.16 Філії Кредитної спілки використовують зразки договорів, зазначені в даному Положенні, із відповідними змінами (додаванням) в назві сторони Кредитодавця та його реквізитів.

4. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ВЕРИФІКАЦІЯ ОДЕРЖУВАЧА ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ

4.1 Кредитна спілка ідентифікує та верифікує особу позичальника відповідно до вимог чинного законодавства України. Кредитна спілка не вступає в договірні відносини з анонімними особами, забезпечує дотримання в своїй діяльності інших вимог, передбачених для фінансових установ чинним законодавством у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

4.2 У разі якщо виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені, Кредитна спілка повинна ідентифікувати також особу, від імені якої здійснюється фінансова операція. У разі наявності при здійсненні ідентифікації мотивованої підозри щодо надання клієнтом недостовірної інформації або навмисного подання клієнтом інформації з метою введення в оману, Кредитна спілка надає інформацію про фінансові операції клієнта спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу.

4.3 Для ідентифікації і верифікації вжиття заходів, передбачених законодавством для підтвердження особи позичальника та для забезпечення спроможності Кредитної спілки виконувати правила внутрішнього фінансового моніторингу Кредитна спілка може витребувати передбачену законодавством інформацію, яка стосується ідентифікації цієї особи, у органів державної влади, а також здійснювати передбачені законодавством заходи щодо збору такої інформації з інших джерел.

4.4 Ідентифікація та верифікація не є обов'язковою при здійсненні кожної операції, якщо позичальник та його уповноважені представники були раніше ідентифіковані та верифіковані відповідно до чинного законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

4.5 Суб'єкти первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер(та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого

документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган (органи управління); ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном; ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

5. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАДАНИХ КРЕДИТІВ ТА СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОСТРОЧЕНИХ, НЕПОВЕРНЕНИХ, У ТОМУ ЧИСЛІ БЕЗНАДІЙНИХ КРЕДИТІВ

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків Кредитна спілка веде належний аналітичний облік.

Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на Кредитний комітет Кредитної спілки.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється уповноваженою особою Кредитної спілки. Зокрема, уповноважена особа здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком платежів у кредитних договорах.

5.3. У випадку виявлення прострочення за кредитом уповноважена особа вживає заходи, передбачені цим Положенням.

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням Наглядової ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

5.5. З моменту виявлення прострочення за кредитом Кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

- в термін до 10 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

- в термін від 10 до 30 днів прострочення – здійснює позичальникові повторне нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі. Крім того, повідомляє поручителям (за їх наявності) позичальника про порушення умов кредитного договору;

- в термін від 30 до 60 днів прострочення – надсилає лист - попередження позичальнику та його поручителям (за наявності) про підготовку матеріалів для судово – претензійної роботи;

Початок судово- претензійної роботи не обмежує Кредитну спілку у механізмах роботи з боржниками, що мають прострочений борг.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, Кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням Кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору, суми штрафних санкцій. При цьому за рішенням Кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та реструктуризація заборгованості;

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору у разі наявності такого забезпечення, або звернення стягнення на майно позичальника;

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням Кредитного комітету Кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

5.8. За погодженням Наглядової ради, рішенням Кредитного комітету, Кредитна спілка може проводити відчуження права вимоги до неплатоспроможних боржників. Відчуження права вимоги до боржників проводиться шляхом проведення конкурсу серед зацікавлених осіб за найвищою вартістю, що запропонована учасниками конкурсу.

5.9. За неповерненими кредитами щодо яких Кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення їх визнання безнадійними, стягнення простроченої заборгованості відбувається шляхом примусового стягнення з метою отримання відповідних виконавчих документів із застосуванням правових механізмів та процесуальних норм, передбачених чинним законодавством України. При цьому, здійснення заходів, спрямованих на забезпечення примусового стягнення, продовжується до моменту отримання Кредитною спілкою документальних підтверджень про неможливість стягнення або закінчення строку позовної давності, що є безперечною підставою для визнання кредиту безнадійним. При цьому Кредитна спілка у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття Кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

5.10. У разі визнання кредиту безнадійним Кредитна спілка розглядає питання про доцільність списання безнадійного кредиту із покриттям відповідних втрат за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, що не призводить до припинення заходів задля примусового стягнення боргу з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних норм, передбачених чинним законодавством України. У разі прийняття Кредитною спілкою рішення про списання безнадійного кредиту із покриттям відповідних втрат за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, в тому числі у випадку спливу строку позовної давності щодо заборгованості, яка перевищує суму, що становить 50 відсотків місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, Кредитна спілка повинна повідомити про це відповідного позичальника. В такому випадку позичальник - фізична особа самостійно сплачує податок з таких доходів та зазначає їх у річній податковій декларації.

6. ПОРЯДОК ОБЛІКУ ДОГОВОРІВ ТА ІНШИХ ДОКУМЕНТІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НАДАнням ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

6.1. З метою забезпечення зберігання Договорів та інших документів, які пов'язані з наданням фінансових послуг, Кредитна спілка має облікову систему (програмне забезпечення, необхідне для надання фінансових послуг та звітування Національному банку, комп'ютерна техніка

та технічне обладнання), яка повинна відповідати вимогам законодавства України з питань регулювання ринків фінансових послуг, і передбачати ведення обліку операцій з надання фінансових послуг споживачам та подання звітності. Дані облікової системи фінансової установи на будь-яку дату повинні відповідати даним бухгалтерського обліку.

6.2. Реєстрація Договорів та інших документів, які пов'язані з наданням Кредитною спілкою фінансових послуг здійснюється шляхом ведення журналу обліку укладених і виконаних договорів (далі – журнал обліку) та карток обліку укладених та виконаних договорів (далі - картка обліку).

6.2.1. Журнал обліку ведеться в хронологічному порядку та має містити таку інформацію:

- а) номер запису за порядком;
- б) дату і номер укладеного Договору в хронологічному порядку;
- в) найменування особи - споживача фінансових послуг;
- г) розмір фінансового активу в грошовому виразі згідно з умовами Договору та дату зарахування(перерахування) фінансового активу на поточний рахунок Спілки;
- д) дату закінчення строку дії Договору (дату анулювання або припинення дії Договору).

6.2.2. У разі необхідності Кредитна спілка може доповнити журнал обліку додатковою інформацією.

6.2.3. Картки обліку мають містити:

- а) номер картки;
- б) дату укладення та строк дії Договору;
- в) найменування особи - споживача фінансових послуг; г) ідентифікаційний код особи;
- г) вид фінансового активу, який є предметом Договору;

6.3. Журнал обліку та картки обліку ведуться Кредитною спілкою в електронній формі з забезпеченням можливості розкриття інформації відповідно до законодавства України. Товариство зобов'язане забезпечити зберігання електронної форми журналу таким чином, щоб забезпечити можливість відновлення втраченої інформації у разі виникнення будь-яких обставин непереборної сили.

7. ПОРЯДОК ДОСТУПУ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ДО ДОКУМЕНТІВ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ КРЕДИТНОЮ СПІЛКОЮ

7.1 Доступ та використання документів та іншої інформації в паперовому вигляді та електронному вигляді в Кредитній спілці здійснюється відповідно до наступного порядку.

7.2. Окремі документи Кредитної спілки використовуються в роботі лише тих структурних підрозділів Кредитної спілки, які уповноважені здійснювати користування такими документами відповідно до своїх функціональних (службових) обов'язків на підставі відповідних статутних документів Кредитної спілки та відповідно до своїх службових обов'язків.

7.3. До документів з обмеженим доступом відносяться наступні документи, які не підлягають опублікуванню та публічному поширенню:

7.3.1. рішення посадової особи про надання фінансової послуги;

7.3.2. звітність до органів державної влади за винятком інформації, яка підлягає опублікуванню, відповідно до вимог чинного законодавства;

7.3.3. договори з клієнтами Кредитної спілки та їх особові справи;

7.3.4. кадрові документи;

7.3.5. вхідна та вихідна кореспонденція Кредитної спілки;

7.3.6. документи по фінансовому моніторингу відповідно до окремих внутрішніх положень і документів Кредитної спілки.

7.4. Документи з обмеженим доступом, що зберігаються в Кредитній спілці, видаються виконавцем для тимчасового користування тільки у приміщенні Кредитної спілки.

7.5. Документи Кредитної спілки з обмеженим доступом надаються у тимчасове користування тільки таким стороннім особам, які є повноважними представниками компетентних органів державної влади, з дотриманням вимог законодавства.

7.6. Всі документи повинні знаходитись в приміщенні, а у випадках, передбачених законодавством, - у сейфі, що унеможливило б їх викрадення, псування, або знищення.

7.7. До службової інформації відноситься будь-яка інформація про укладені договори про надання фінансових послуг або інформація, пов'язана із розглядом документів щодо надання фінансових послуг, наявна у Кредитній спілці, що не є загальнодоступною, і яка ставить осіб, що володіють такою інформацією в силу свого службового становища, трудових обов'язків або договору, укладеного з Кредитною спілкою, у переважне становище в порівнянні з іншими особами (далі – службова інформація).

7.8. Особи, що володіють службовою інформацією, пов'язаною із наданням фінансових послуг, не мають права передавати її третім особам.

7.9. Порядок роботи зі службовою інформацією, яка відноситься до відомостей конфіденційного характеру, регламентується на підставі розпоряджень Голови Правління Кредитної спілки та здійснюється у відповідності до Статуту Кредитної спілки та чинного законодавства України.

7.10. Співробітники (посадові особи) Кредитної спілки не мають права використовувати в особистих цілях або передавати не уповноваженим на те особам службову інформацію.

7.11. Системи захисту службової інформації Кредитної спілки включає:

7.11.1. встановлення технічних засобів безпеки;

7.11.2. встановлення паролів до всіх технічних та програмних засобів;

7.11.3. встановлення електронного підпису для кожних відділів, та осіб;

7.11.4. вибір та встановлення систем резервного копіювання інформації;

7.11.5. вибір та встановлення антивірусних програм;

7.11.6. вибір та використання криптографічного захисту інформації.

7.12. Процедура захисту робочих місць співробітників Кредитної спілки і місць зберігання документів, що містять службову інформацію, від безперешкодного доступу, спостереження й правомірного використання, передбачає наступні заходи:

7.12.1. розміщення робочих місць співробітників Кредитної спілки таким чином, щоб виключити можливість несанкціонованого перегляду документів і інформації, відбитої на екранах моніторів;

7.12.2. використання надійних систем захисту службової інформації від неправомірного використання, що охороняють від втрати інформації, витоку службової інформації;

7.12.3. розміщення документів, що містять службову інформацію, у режимних приміщеннях, доступ у які обмежений технічними засобами;

7.12.4. використання процедури здачі й приймання під охорону режимних приміщень по закінченню робочого дня, а також використання для цього технічних засобів контролю доступу;

7.12.5. регулярне проведення перевірок дотримання заходів, що забезпечують конфіденційність діловодства, у тому числі місць зберігання документів, що містять службову інформацію;

7.12.6. доставка документів, що містять службову інформацію засобами, що мінімізують несанкціонований доступ до неї і її неправомірне використання;

7.12.7. укладання договорів про нерозголошення конфіденційної інформації.

7.13. Віднесення, порядок доступу та умови припинення доступу до інформації з обмеженим доступом здійснюється у відповідності із рішенням Голови Правління Кредитної спілки у порядку, встановленому законодавством.

7.14. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, в межах їх повноважень, визначених законодавством, на підставі письмового запиту, мають право

на отримання службової інформації виключно у відповідності до вимог чинного законодавства України.

7.15. Клієнту забезпечується право доступу до інформації щодо діяльності Кредитної спілки. Уповноважені посадові особи зобов'язані на вимогу клієнта надати наступну інформацію:

7.15.1. відомості про фінансові показники діяльності Кредитної спілки та її стан, які підлягають обов'язковому оприлюдненню;

7.15.2. перелік керівників Кредитної спілки та її філій;

7.15.3. перелік послуг, що надаються Кредитною спілкою;

7.15.4. ціну/тарифи фінансових послуг;

7.15.5. іншу інформацію з питань надання фінансової послуги та інформацію, право на отримання якої закріплено законодавством України.

7.16. Кредитна спілка до укладення з клієнтом договору про надання фінансової послуги додатково надає йому інформацію про:

7.16.1. фінансову послугу, що пропонується надати клієнту, із зазначенням вартості цієї послуги для клієнта, якщо інше не передбачено законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг;

7.16.2. умови надання додаткових фінансових послуг та їх вартість;

7.16.3. порядок сплати податків і зборів за рахунок фізичної особи в результаті отримання фінансової послуги;

7.16.4. правові наслідки та порядок здійснення розрахунків з фізичною особою внаслідок дострокового припинення надання фінансової послуги;

7.16.5. механізм захисту Кредитною спілкою прав споживачів та порядок урегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансової послуги;

7.16.6. реквізити органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг (адреса, номер телефону тощо), а також реквізити органів з питань захисту прав споживачів;

7.16.7. розмір винагороди фінансової установи у разі, коли вона пропонує фінансову послугу, що надається іншими фінансовими установами.

7.17. Під доступом до документів та іншої інформації з надання фінансової послуги для співробітників Кредитної спілки розуміється письмово оформлений дозвіл керівника Кредитної спілки.

7.18. Доступ співробітників Кредитної спілки до документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансової послуги, які складають комерційну таємницю, вважається правомірним, якщо співробітник:

7.18.1. має оформлений у встановленому порядку право на допуск до документів і відомостей, які складають комерційну таємницю Кредитної спілки;

7.18.2. призначений наказом на відповідну посаду і згідно зі своїми функціональними обов'язками повинен мати допуск до документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансової послуги;

7.18.3. пройшов інструктаж щодо загальних правил збереження комерційних секретів та дав зобов'язання про нерозголошення комерційної таємниці;

7.18.4. пройшов додатковий інструктаж про дотримання вимог щодо збереження документів та іншої інформації, пов'язаної з наданням фінансової послуги.

7.19. Голова Правління та працівники Кредитної спілки повинні забезпечувати конфіденційність інформації, що надається клієнтом і становить його комерційну або професійну таємницю.

7.20. На вимогу клієнта уповноважена особа Кредитної спілки зобов'язана надати інформацію згідно з вимогами статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закону України «Про інформацію», Закону України «Про захист прав споживачів», Закону України «Про споживче кредитування» та інших законодавчих актів, щодо надання інформації клієнту та/або розкриття інформації державним органам.

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ВНУТРІШНІХ РЕГЛАМЕНТУЮЧИХ ДОКУМЕНТІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ОПЕРАЦІЙ З НАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ

8.1. Кредитна спілка запроваджує систему внутрішнього контролю, адекватну характеру та масштабу її діяльності, метою якої є перевірка того, що операції здійснюються лише у суворій відповідності до чинного законодавства, статуту Кредитної спілки, цього Положення та наявних внутрішніх регламентуючих документів.

8.2. Внутрішній контроль – це сукупність процедур, що здійснюються Кредитною спілкою і забезпечують:

8.2.1. дотримання законодавства та внутрішніх регламентуючих документів при наданні фінансових послуг;

8.2.2. достовірність та повноту інформації, яка надається Правлінню Кредитної спілки;

8.2.3. збереження активів Кредитної спілки;

8.2.4. виконання планів Кредитної спілки;

8.3. До факторів контролю належать:

8.3.1. діяльність керівництва;

8.3.2. економічна політика та методи керівництва;

8.3.3. організаційна структура Кредитної Спілки і методи розподілу функцій управління та відповідальності;

8.3.4. управлінські методи контролю, в тому числі кадрова політика і практика, а також порядок розподілу обов'язків.

8.4. Внутрішній контроль за дотриманням законодавства та внутрішніх регламентуючих документів здійснюється на умовах, визначених Статутом Кредитної спілки, згідно чинного законодавства та передбачає:

8.4.1. здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Правління шляхом проведення чергових та позачергових перевірок (ревізій);

8.4.2. своєчасне доведення до відома Загальних зборів результатів проведених перевірок у формі письмових звітів, доповідних записок, повідомлень на засіданнях органів управління Кредитної Спілки;

8.4.3. інформування Загальних зборів про всі виявлені під час перевірок недоліки та зловживання посадових осіб Кредитної спілки;

8.4.4. підготовку висновків стосовно річних звітів, без яких Загальні збори неправомочні затверджувати звіти, порядок розподілу прибутку, строк та порядок виплати частки прибутку (дивідендів), визначати порядок покриття збитків;

8.4.5. вимагання скликання позачергових Загальних зборів у разі виникнення загрози суттєвим інтересам Кредитної спілки або виявлення зловживань з боку посадових осіб Кредитної спілки.

8.5. Контроль за наданням фінансової послуги здійснює Голова Правління Кредитної спілки та/або призначений наказом Голови Правління відповідальний працівник Кредитної спілки, який повинен мати відповідний фаховий рівень згідно з вимогами законодавства України, що регулює відносини у сфері надання фінансових послуг.

8.6. Контроль, що здійснюється Головою Правління Кредитної спілки, базується як на аналітичній інформації, поданій службовцями та фахівцями, так і на основі власних контрольних заходів, а саме:

8.6.1. реєстрація вхідної інформації щодо клієнта;

8.6.2. первинний аналіз економічної доцільності надання фінансової послуги;

- 8.6.3. суворе дотримання внутрішніх правил та процедур, передбачених для укладання та виконання договорів;
- 8.6.4. перевірка дотримання внутрішніх правил та процедур, передбачених для укладання та виконання договорів;
- 8.6.5. перевірка повноти реєстрації вхідної інформації;
- 8.6.6. аналіз фінансово-правових наслідків укладення договорів;
- 8.6.7. оцінка ризиків та причин їх виникнення;
- 8.6.8. супроводження та контроль за виконанням договорів;
- 8.6.9. перевірка внутрішньої та зовнішньої бухгалтерської та фінансової звітності Кредитної спілки;
- 8.6.10. оцінка здатності відповідних відділів Кредитної спілки належним чином зберігати активи;
- 8.6.11. оцінка доцільності, рентабельності придбання матеріальних ресурсів, коштів, раціональність та ефективність їх використання;
- 8.6.12. оцінка здатності працівників Кредитної спілки досягати відповідних операційних або програмних цілей і виконання необхідних завдань;
- 8.6.13. виявлення та аналіз прогалин і недоліків у процедурі та кваліфікаційному рівні працівників Кредитної спілки за наслідками здійснених контрольних заходів;
- 8.6.14. організація семінарів та навчання працівників Кредитної спілки з метою поліпшення їх фахового рівня;
- 8.6.15. ознайомлення під особистий підпис працівників та посадовців Кредитної спілки із Статутом, внутрішніми положеннями та іншими внутрішніми регламентуючими документами для забезпечення належного виконання покладених на таких осіб трудових (посадових) обов'язків;
- 8.6.16. перевірка дослідження компетентності працівників, відповідність посадам, які вони обіймають;
- 8.6.17. аналіз обсягу активів, ліквідності та обсягу наданої фінансової послуги, ефективність заходів Кредитної спілки з формування та використання резервів;
- 8.6.18. стан та якість виконання фінансово-економічних планів;
- 8.6.19. конкурентоспроможність Кредитної спілки;
- 8.6.20. складність та обсяг наданої фінансової послуги, її ефективність;
- 8.6.21. раціональність витрат на утримання Кредитної спілки;
- 8.6.22. ступінь інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Кредитної спілки;
- 8.6.23. адекватність та ефективність існуючих заходів внутрішнього контролю;
- 8.6.24. доцільність та можливість здійснення організаційних та процесуальних змін у фінансовій установі.
- 8.7. Голова Правління та/або відповідальний працівник Кредитної спілки, на якого покладені обов'язки контролю за фінансовою послугою, не менш ніж один раз на місяць здійснює перевірку усіх укладених договорів щодо надання даного виду послуги з метою контролю дотримання співробітниками фінансової компанії вимог цього положення та чинного законодавства України.
- 8.8. Голова Правління та/або відповідальний працівник виконує такі основні функції в сфері проведення внутрішнього контролю:
- 8.8.1. організовує роботу по проведенню перевірок щодо дотримання працівниками Кредитної спілки вимог законодавства та внутрішніх (локальних) нормативно-правових документів при укладенні та виконанні договорів з фінансової послуги;
- 8.8.2. організовує роботу по проведенню інвентаризації, узагальнює наслідки документальних перевірок та інвентаризації, повідомляє про них Голову Правління Кредитної спілки;
- 8.8.3. проводить перевірки стану збереження коштів і матеріальних цінностей, достовірності обліку і звітності;

8.8.4. здійснює контроль за усунення недоліків і порушень, виявлених попередніми перевірками та інвентаризаціями;

8.8.5. розробляє пропозиції щодо удосконалення контролю, збереження фінансових коштів та матеріальних цінностей, поліпшує роботу працівників Кредитної спілки при укладанні та виконанні Договорів з надання фінансової послуги;

8.8.6. за наслідками перевірок та інвентаризації складається акт про виявлення або відсутність правопорушень.

8.9. Голова Правління Кредитної спілки на підставі акту про виявлення або відсутності порушень з боку працівників щодо здійснення фінансових операцій по наданій фінансовій послугі вживає відповідні заходи щодо усунення порушень та притягнення винних осіб до відповідальності, передбаченої даним Положенням та чинним законодавством України.

8.10. Ступінь відповідальності Голови Правління Кредитної спілки визначається трудовим контрактом (в разі його укладення), посадовою інструкцією та вимогами чинного законодавства України.

8.11. Інституційний контроль – проведення планових перевірок уповноваженим підрозділом Кредитної спілки для незалежної оцінки ефективності роботи, впровадженої системи управління та контролю ризиків, а також якості організації процесів та здійснення операцій учасниками процесів. Інституційний контроль здійснюється шляхом аналізу щоквартальних звітів працівників та проведення перевірок, які проводяться не рідше двох разів на рік.

8.12. Порядок взаємодії підрозділів Кредитної спілки щодо здійснення ефективного внутрішнього контролю визначається внутрішніми трудовими правилами, посадовими інструкціями та трудовими договорами і договорами цивільно-правового характеру.

9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ, ДО ПОСАДОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ ЯКИХ НАЛЕЖИТЬ БЕЗПОСЕРЕДНЯ РОБОТА З КЛІЄНТАМИ, УКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ

9.1. Посадові особи Кредитної спілки, до обов'язків яких належить безпосередня робота з клієнтами, укладання та виконання Договорів, зобов'язані:

9.1.1. виконувати свої посадові обов'язки на підставі посадових інструкцій, цього Положення та внутрішніх регламентуючих документів Кредитної спілки;

9.1.2. керуватись у своїй роботі чинним законодавством України;

9.1.3. надавати органам контролю Кредитної спілки документи, необхідні для контролю відповідності здійснення ними своїх посадових обов'язків;

9.1.4. надавати інформацію про виконання ними посадових обов'язків органам контролю Кредитної спілки;

9.1.5. не завдавати шкоди інтересам Кредитної спілки, не порушувати прав та інтересів клієнтів Кредитної спілки;

9.1.6. нести встановлену законом майнову відповідальність.

9.2. Посадові особи, до обов'язків яких належить безпосередня робота з Клієнтами, укладання та виконання Договорів, несуть відповідальність за вчинювані ними дії в порядку та в межах, передбачених чинним законодавством України та статутом Кредитної спілки.

9.3. Ступінь відповідальності посадових осіб та працівників Кредитної спілки встановлюється відповідно до укладених з ними трудових договорів, посадових інструкцій, затверджених Головою Правління Кредитної спілки, та згідно вимог чинного законодавства України.

9.4. Працівник Кредитної спілки, до обов'язків якого належить безпосередня робота з Клієнтами, укладання та виконання Договорів, несе відповідальність:

9.4.1. за неналежне виконання або невиконання посадових обов'язків, передбачених посадовою інструкцією, та у межах, зазначених чинним трудовим законодавством України;

9.4.2. за правопорушення, здійснені у процесі своєї діяльності - у межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України;

9.4.3. за нанесені матеріальні збитки - у межах, визначених чинним трудовим та цивільним законодавством України.

9.5. Касир Кредитної спілки несе відповідальність:

9.5.1. за неналежне виконання або невиконання посадових обов'язків, передбачених посадовою інструкцією - у межах, визначених чинним трудовим законодавством України;

9.5.2. за правопорушення, здійснені у процесі своєї діяльності - у межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України;

9.5.3. за нанесені матеріальні збитки - у межах, визначених чинним трудовим та цивільним законодавством України.

10. ОПИС ЗАВДАНЬ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВИКОНАННЮ ФІЛІЯМИ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

10.1. Кредитна спілка має право здійснювати діяльність із надання фінансової послуги за умови виконання таких вимог:

10.1.1. інформація про Кредитну спілку внесена до Державного реєстру фінансових установ;

10.1.2. дотримання Кредитною спілкою законодавства, що регулює надання фінансової послуги та цього Положення;

10.1.3. в разі надання послуги через філії, такі філії повинні бути внесені до Державного реєстру фінансових установ;

10.1.4. повноваження щодо провадження діяльності мають бути передбачені в положеннях про філії Кредитної спілки;

10.1.5. дотримання філіями умов, передбачених для надання фінансової послуги.

10.2. Основними завданнями, які підлягають виконанню посадовими особами та/або філіями Кредитної спілки, є:

10.2.1. укладення договорів про надання фінансових послуг;

10.2.2. ознайомлення клієнтів з внутрішніми положеннями, умовами договору про надання фінансової послуги та надання клієнтам інформації, визначеної законодавством України;

10.2.3. ведення реєстрів, а також журналу обліку укладених та виконаних договорів.

10.3. В контексті виконання посадових обов'язків:

10.3.1. завданням Голови Правління Кредитної спілки є здійснення розробки напрямків та найбільш ефективних способів надання фінансових послуг;

10.3.2. завданням працівників юридичної служби (за її наявності) є аналіз правових аспектів операцій з надання фінансових послуг, контроль за дотриманням норм чинного законодавства при укладенні договорів, здійснення захисту прав та інтересів Кредитної спілки правовими засобами;

10.3.3. завданням працівників, які відповідають за фінансово-економічну роботу є оцінка фінансових ризиків, аналіз фінансово-економічного стану Кредитної спілки та розробка шляхів оптимізації діяльності Кредитної спілки;

10.3.4. завданням працівників, які відповідають за роботу з клієнтами є супроводження укладених договорів про надання фінансових послуг;

10.3.5. завданням працівника, відповідального за проведення первинного фінансового моніторингу, є здійснення передбачених законодавством процедур щодо здійснення фінансового моніторингу, спрямованих на недопущення використання Кредитної спілки для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.